

TASNÁDI Tünde

Emlődiagnosztikai asszisztensek elméleti és gyakorlati kézikönyve (szerkesztette: Forrai Gábor)

A magyar radiológiai szakirodalom legújabb meglepetése e-könyv formában „Emlődiagnosztikai asszisztensek elméleti és gyakorlati kézikönyve” címmel 2017 decembere óta letölthető. A letöltés az Európai Unió és a magyar állam támogatásának köszönhetően ingyenes (honlapunkról is elérhető). A mű a magyar emlődiagnosztikában hiánypótló alkotás.

A szerzők: Dr. Forrai Gábor radiológus főorvos, Tóth Zsófia részlegvezető radiológiai asszisztens, Dr. Sebő Éva radiológus főorvos, Dr. Tóth Judit onkológus főorvos.

Gondolom, már többen le is töltötték, és talán valamilyen téli délutánon ismerkedtek a tartalmával. Színvonalas kötet, az ingyenes internetes elérhetősége egy csöppet sem csökkenti az értékét. Bátran állítom, hogy könyv formájában, keményfedeles borításban a könyvesboltok polcain is lenne helye. Letölthető, nyomtatva és lefűzve minden mammográfiás centrumban, emlődiagnosztikával foglalkozó munkahelyen kötelező olvasmánynak kellene lennie. Mobileszközeinken pedig, amikor időnk éppen engedi, bárhol olvashatjuk.

Több kutatás is bebizonyította, hogy az olvasás csökkenti a stresszt. Ez a könyv biztosan, hiszen az általa megszerzett tudással kellő önbizalommal, a mindent megtettem érzés nyugalomával, dolgozhat a mammográfiás asszisztens. A tanulás

fáradtságos dolog, nem könnyű szeretni, de tudni jó. A tudás hatalom, bármilyen közhelyesnek is érezhető ez a mondás. A tanulás során nem valami látványos hatalom birtokosaivá válunk, de ha ismerjük a dolgok lényegét, értjük a belső összefüggéseket, és ezek által tudatosabbak vagyunk, saját képességeink határait terjeszthetjük

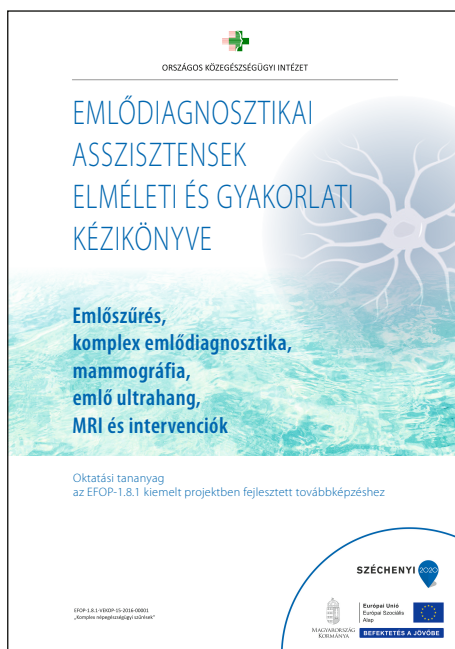
ki. Ez a könyv segít abban, hogy mindennapi munkánkban könnyebben válasszuk a szakmai fejlődést a helyben maradás helyet.

Az emlődiagnosztika az elmúlt néhány évtizedben a radiológia egyéb ágaival összehasonlítva az egyik legkomplexebb területté vált. Részben azért, mert rendkívül változatos képalkotó modalitásokat ölel fel, részben pedig azért, mert egyéb diagnosztikai, intervenciós és terápiás eljárásokat is magában foglal. Mindez magas szintű, naprakész szakmai felkészültséget igényel. Ebben rejlik nehézsége és egyben különlegessége is, talán

éppen ezért lehet szeretni.

Tartalmi értékelésként a teljesség igénye nélkül néhány fontos elemét kiemelve mutatom be, és teszek kísérletet arra, hogy felkeltssem a leendő olvasók figyelmét.

A könyv 158 oldal terjedelemben, 133, a megértést segítőábrával és képpel, 14 táblázattal, logikusan szerkesztett formában, kellő tagolással tárja

elénk az emlődiagnosztika összes fejezetét, beleértve a mammográfiát, az emlő ultrahangvizsgálatának alapjait, az intervenciós beavatkozásokat és az emlőszűrést is. A mammográfiai felvételtechnika fejezetben hasznos gyakorlati tudnivalók mellett a buktatókat is bemutatja.

A modern emlődiagnosztika elemei, az emlő MR-vizsgálat, a tomosztézis, az intravénás kontrasztanyagos mammográfia és az automatikus emlőultrahang, sem maradtak ki.

Mindezek mellett felöleli a patológiás emlőelváltozásokat, az emlődaganat kezelési lehetőségeit, ami rendkívül fontos, hiszen a pontos preoperatív diagnózis mellett gyakran választ kell adnunk a kezeléssel (pl. hormonterápiával, sebészeti lehetőségekkel) kapcsolatos kérdésekre is.

Az emlődiagnosztika az a terület, ahol radiológusként is igazán közel kerülhetünk, és közel is kell kerülnünk a páciensekhez. Mindennapi munkánk során soha nem szabad elfeledkeznünk arról, hogy betegközponit szemléletet igényel a részünkről. A könyv könnyen befogadó stílusban fókuszba hozza a sikeres, eredményes kommunikációt, az őszinte odafigyelést és az empátiát. Sok más téma mellett helyet kapott a betegtájékoztatás, az adatvédelem, a jogi és ellenőrzési kérdések és a magas rizikójú nők betegcsoportjának kérdésköre is.

A naprakész szakmai tartalom hitelességét nagyszámú (85) szakirodalmi hivatkozás támasztja alá, ami szakasszisztensi tankönyvekre kevésbé jellemző, ezért mindenképpen pozitívum. Az ismertető egyetlen kritikai megjegyzése: vajon miért kellett ennyi évet várnunk, hogy felmerüljön az ötlet, megteremtődjenek a feltételek és megszülethessen egy ilyen jellegű kézikönyv?

Kinek fog tetszeni? Miért hasznos a könyv?

Gyakorlatias szemléletének köszönhetően hatékonyabbá válhat a tanulás, így az emlődiagnosztikába, emlőszűrésbe újonnan bekapcsolódó asszisztensek számára különösen hasznos, hiszen olvasói gyorsan megszerezhetik azt a tudást, amivel könnyen helyt állhatnak a radiológia ezen nem könnyű területén. A legnehezebb kezdeti időszakban pedig alkalmanként felütve, akár biztonsági övet is jelenthet számukra a mindennapokban.

Az emlődiagnosztikában hosszú ideje dolgozó, nagy tapasztalatú szakasszisztensek esetén

elsősorban az élethosszig tartó tanulás (life long learning) folyamatába illeszkedhet, részben az újabb információk által, részben az eddig megszerzett átértékelését támogatva, és nem utolsósorban erős motivációt jelenthet autodidaktív tanulásban is. Ahogy azt a szerzők is említik, az általános röntgenasszisztens – radiográfus-képalakító képzésben tananyagként is szerepelhet.

A cím alapján asszisztensi kézikönyv, de úgy gondolom, ajánlott szakirodalom lehet a magas szintű betegellátáshoz szükséges hazai emlődiagnosztikai jártassági vizsgára való felkészüléshez. Áttekintése még az említett licencevizsgálával rendelkező, nagy tapasztalatú kollégáknak is értékes időtöltést jelenthet. Biztos vagyok benne, ők is találhatnak új információt, ha pedig tévedtem és mégsem, akkor örömmel hátradőlhetnek és nyugtáztatják, már „mindent” tudnak.

Sajnos gyakorlati tapasztalat, hogy a beküldő klinikusok nem ismerik kellő mélységben az adott képalkotó vizsgálatot, az abban rejlő lehetőségeket és a módszerek határait sem.

Ebből kiindulva a könyv néhány fejezete (akár kivonat formájában) tájékoztató jelleggel hasznos lehet a társszakmákban dolgozó onkológus, nőgyógyász, sebész, plasztikai sebész és háziorvos kollégák számára is.

Kedves Szerzők!

„Nem helyes hallgatni akkor, amikor tudok valamit és mások nem tudják.” (Teller Ede)

Köszönjük, hogy időt és fáradságot nem kímélve megosztották velünk tapasztalataikat!

Mindannyian ismerjük az érzést, ami akkor fogja el az embert, amikor valamivel elkészült, és az a dolog olyan lett, amilyennek elképzelte, elégedett az eredménnyel. Ez munkájuk jutalmául most az önöké. Az ilyen jellegű kreatív alkotótevékenység a radiológia egyéb területein dolgozó kollégák számára is példaértékű lehet.

Kedves Olvasó!

A könyv elindult a saját útján... A legfontosabb: tölts le, olvassa el, ígérem, nem fogja megbánni! Akár asszisztensként, akár radiológusként veszi kézbe, bátran állítom, úgy fogja letenni, hogy gazdagabb lett általa.